

[Dræbøye]

nalt selvstyre – myte eller virkelighed«. Med helt forskellige perspektiver er der heri behandlet en række problemer for det lokale demokrati. Jeg kan vel nok tillade mig at kalde det symptomatisk, at det netop er betænkningen om de kommunale styrelsesformer og kommunalpolitikeres arbejdsvilkår, der umiddelbart er omsat i et lovinitiativ i form af det foreliggende forslag til ændringer i styrelseslovgivningen, og ikke f. eks. betænkningen om nærdemokrati.

Derfor skal jeg understrege, at det radikale venstre fortsat mener, at der er behov for debat om og stillingtagen til det kommunale styres funktion i vore dages samfundsofbygning, det kommunale demokrati, nærsamfundene og muligheden for at overføre beføjelser og opgaver fra kommunalbestyrelserne til de nære miljøer, i takt med at belastningen på kommunerne øges af de førnævnte grunde. Vi er naturligvis helt opmærksomme på, at dette ikke har været sigtet med det foreliggende lovforslag, men vil alligevel efterlyse indenrigsministerens mening om behovet for mere dybtgående overvejelser omkring det kommunale styre.

Som tidligere ordførere vil jeg også beskæftige mig med de to mere principielle ændringer, som er indeholdt i lovforslaget.

For så vidt angår forslaget om, at kommunalbestyrelsesmedlemmerne skal have fast vederlag som supplement til diæterne med det formål at give dem mulighed for at samordne kommunalbestyrelsesarbejdet med deres civile arbejde, kan vi give tilslutning til princippet. Det er klart, at vi under udvalgsarbejdet skal se nærmere på størrelsesorden og fordeling, men det har andre også været inde på.

Derimod er vi ikke så lidt skeptiske ved forslaget om en mellemform mellem udvalgsstyre og magistratsstyre. Uanset at udvalgsformændene i forslaget vælges efter forholdstalsvalg, så indeholder forslaget i sin konsekvens en koncentration af indflydelse til økonomiudvalget, som maner til betænkelighed. Samordning er afgjort nødvendig, og mere udstrakt samordning, end tilfældet er i dag, vil der være behov for, men spørgsmålet er, om det er nødvendigt med den pris for samordningen, som ligger i koncentrationen omkring økonomiudvalget. Vi tvivler.

Til denne konkrete betænkelighed knytter sig en mere generel, nemlig en betænkelighed

ved det rimelige i at gennemføre to forskellige styrelsesformer for kommunerne. Det var netop noget, man slap for ved kommunalreform.

Ud over disse to meget principielle ændringer er der en række mindre omfattende ændringer i forslaget. Om dem vil vi generelt sige, at de forekommer at være en rimelig tilpasning til den eksisterende praksis og den eksisterende juridiske fortolkning af de gældende regler. Men der skal alligevel knyttes nogle korte bemærkninger til punkter, vi vil rejse under udvalgsarbejdet.

Er det rimeligt, at kommunalbestyrelsesafgørelser om indkaldelse af stedfortræder ikke kan ankes af den pågældende til enten tilsynsråd eller indenrigsministerium? Er det rimeligt, at det helt er op til kommunalbestyrelsen, om medlemmer af skolekommission, ligningskommission m. fl. skal have ret til diæter, eller kunne man forestille sig, at sådanne kommunale organer, fastlagt i anden lovgivning, umiddelbart skulle være omfattet af diætregerne? Er det rimeligt helt så håndfast at afvise muligheden for observatørordninger for mindretalsgrupper, f. eks. i økonomiudvalget vedrørende budgetlægningen, som det er udtrykt i bemærkningerne, selv om ordet »observatørordninger« vist ikke er nævnt? Er det rimeligt at afvise en personlerepræsentation ved udvalgs møder, uanset om den pågældende kommunalbestyrelse kunne finde det hensigtsmæssigt, at en sådan fandtes? Skulle en ret til at afgøre sagen på udvalgs og kommunalbestyrelses vegne ikke i givet fald indeholde en pligt, måske endda en skærpet pligt til orientering af kommunalbestyrelser og udvalg, eventuelt en direkte mindretalsbeskyttelse?

Endelig kunne man måske også, og det gælder ikke mindst, når man læser den vægt, der i bemærkningerne og i udformningen af de nærmere regler omkring loven lægges på det, overveje, om ikke det var rimeligt at indføje de kommunale organisationer i lovgivningen, således at bl. a. deres styrelsesformer blev underkastet den samme omhyggelige kontrol, som vi underkaster kommunalbestyrelsernes styrelsesformer. Der er i hvert fald i bemærkningerne en række argumenter for, at de har ikke så lidt offentlig interesse. Man kan endelig spørge, om ikke det skulle overvejes, om et konstruktivt mistillidsvotum til borgmesteren kunne resultere i borgmester-